

Композиція видання. Частина 4. Дизайн підручників Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів ЄКТС/ 90 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: кандидат мистецтвознавства, доцент, Коренюк Юрій Олександрович yu.korenyuk@gmail.com2 Практичні: кандидат мистецтвознавства, доцент, Коренюк Юрій Олександрович yu.korenyuk@gmail.com</i>
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/MzEwMDMxODgwNTg3

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета курсу полягає в отриманні студентами практичних знань, необхідних для виконання дизайну підручників, призначених для засвоєння курсів гуманітарного, природничого та технічного знання в середніх школах та вищих учбових закладах.

В результаті засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

знання загальних освітніх положень України та чинних стандартів і нормативних вимог до проектування підручників гуманітарного, природничого та технічного змісту;

здатність до абстрактного та міжгалузевого мислення до аналізу та синтезу інформації;

здатність правильно визначати характер дизайну текстової та ілюстративної частини підручників в відповідно до цільової аудиторії та виду освіти, середньої, середньої-спеціальної, вищої.

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у дизайні видання;

виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;

аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел;

трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, застосовуючи до специфіки проектування підручників;

володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів;

розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва;

популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само ідентифікації.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в другому семестрі 2-го курсу навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Для опанування предмета потрібні базові знання з історії світового мистецтва, історії стилів в мистецтві.

3. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів і тем	Кількість годин			
		Всього	у тому числі		
			Лекції	Практичні	СРС
1	Складові частини та структура підручників	8	2	4	2
2	Варіанти рубрикації розділів у підручниках засобами типографіки.	10	2	4	4
3	Варіанти рубрикації розділів і параграфів у підручниках багаторівневою нумерацією.	8	2	4	2
4	Специфика ілюструванні підручників гуманітарного, природничого та технічного змісту	12	2	4	6
5	Сполучення в ілюстраціях світлин з графічними малюнками та картографіями.	12	2	4	6
6	Варіанти нумерації ілюстрацій, анотації ілюстрацій.	8	2	4	2
7	Списки джерел, покликання на джерела в основному тексті, в анотаціях до ілюстрацій, в примітках.	8	2	4	2
8	Стилі оформлення бібліографії, прийняті в наукових та учбових виданнях України.	8	2	4	2
9	Винесення частини інформації підручника в додатки. Види додатків у підручниках.	10	2	4	4
10	Залік				6
11	Всього годин	90	18	36	36

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. *Валуєнко Б.В.* Архітектура книги. К., 1976
2. Векторна графіка. CorelDraw. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоратив-не мистецтво, реставрація», спеціалізації «Образотворче мис-тецтво» / Н. А. Жукова, Т.Г. Осипова; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 40 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 210 с.
3. *Геллер С., Кваст С.* Графічні стилі від вікторіанців до хіпстерів. К., 2019.

4. *Іванов С.* Основи композиції видання: навчальний посібник. Львів, 2013.
5. Книга і друкарство на Україні. К., 1964.
6. *Куленко М.Я.* Основи графічного дизайну. Підручник. К., 2007.
7. *Пушкар, О.І., Андрющенко Т.Ю.* Ілюстрування. Навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.051501 "Видавничо-поліграфічна справа". Харків, 2015.

Шпаков А. П. Художник і книга. Київ, 1973.

Допоміжна

1. Інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять вибіркової освітньої компоненти «Комп'ютерний дизайн та мультимедіа». Житомир, 2022.
2. *Ковалів Ю.* Літературознавча енциклопедія. К., 2007.

Інформаційні ресурси

1. <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/10443/1/2015%20%D0%9F%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%B0%D1%80%20%D0%9E.%20%D0%86.%2C%20%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%8E%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%A2.%20%D0%AE.pdf>
2. <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/10443/1/2015%20%D0%9F%D1%83%D1%88%D0%BA%D0%B0%D1%80%20%D0%9E.%20%D0%86.%2C%20%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%8E%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%A2.%20%D0%AE.pdf>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

ЛЕКЦІЯ 1. Складові частини та структура підручників.

Перелік основних питань:

1. Специфіка структури підручників.
2. Варіанти викладу завдань учбового курсу.
4. Варіанти викладу змісту учбового курсу.
5. Варіанти використання змісту з розгорнутою рубрикацією і анотаціями параграфів.

ЛЕКЦІЯ 2. Варіанти рубрикації розділів у підручниках засобами типографіки

Перелік основних питань:

1. Виділення заголовків шрифтовими гарнітурами.
2. Виділення заголовків стилем накреслення.
3. Виділення заголовків та анотацій розділів розмірами кегля.
4. Варіанти використання кольору в заголовках.

ЛЕКЦІЯ 3. Варіанти рубрикації розділів і параграфів у підручниках багаторівневою нумерацією

Перелік основних питань:

1. Доцільність використання багаторівневої нумерації заголовків і параграфів.
2. Доповнення цифрової нумерації літерною рубрикацією.
3. Сполучення багаторівневої нумерації заголовків з виділеннями рубрикації засобами типографіки та кольору.

ЛЕКЦІЯ 4. Специфіка ілюстрування підручників гуманітарного, природничого та технічного змісту

Перелік основних питань:

1. Специфіка ілюстрування підручників гуманітарного змісту.
2. Специфіка ілюстрування підручників природничого і технічного змісту.
3. Відмінності в ілюструванні підручників, призначених для середньої та для вищої школи.

4. Використання в якості ілюстрацій світлин. Допустимі межі комп'ютерного підвищення якості документальних світлин.

5. Кадрування документальних світлин. Способи виділення на світлинах деталей.

ЛЕКЦІЯ 5. Сполучення в ілюстраціях світлин з графічними малюнками та картографіями.

Перелік основних питань:

1. Використання в якості ілюстрацій креслень, картограм, технічної графіки.
2. Сполучення графіки і тонових (кольорових) світлин.
3. Доповнення світлин картографіями з метою підвищення інформативності.
4. Заміна тонових світлин тоновою графікою.

ЛЕКЦІЯ 6. Варіанти нумерації ілюстрацій, анотації ілюстрацій.

Перелік основних питань:

1. Варіанти суцільної нумерації ілюстрації у всіх розділах підручника.
2. Варіанти нумерації ілюстрації в межах кожного розділу.
3. Варіанти багаторівневої нумерації ілюстрацій.
4. Анотації ілюстрацій, їх відношення до інформації основного тексту
5. Анотування деталей ілюстрацій.
6. Варіанти розташування ілюстрацій і тексту.

ЛЕКЦІЯ 7. Списки джерел, покликання на джерела в основному тексті, в анотаціях до ілюстрацій, в примітках.

Перелік основних питань:

1. Варіанти структури списків джерел.
2. Покликання на літературні джерела, на архівні джерела, на Інтернет ресурси, в основному тексті, в примітках та в анотаціях до ілюстрацій.
3. Список джерел в примітках при відсутності самостійного списку джерел.
4. Випадки доцільності використання посторінкових приміток

ЛЕКЦІЯ 8. Стили оформлення бібліографії, прийняті в наукових та учбових виданнях України

Перелік основних питань:

1. Оформлення посилань за ДСТУ 8302:2015.
2. Оформлення посилань за APA.
3. Оформлення посилань за CSE.
4. Оформлення посилань за Chicago Style.
5. Оформлення посилань за Vancouver Style.

ЛЕКЦІЯ 9. Винесення частини інформації в додатки. Види додатків у підручниках.

Перелік основних питань:

1. Функції різних видів додатків в підручниках.
2. Варіанти зв'язку додатків з основною частиною підручника.
3. Застосування крупноформатних ілюстрацій в додатках.

Практичні заняття

Основні завдання циклу практичних занять:

Мають розвивати навички по родовій класифікації текстів художньої літератури; по візуалізації текстових блоків різних родів художньої літератури послідовністю ілюстрацій; по дизайну та макетуванню видань художньої літератури.

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва практикуму	Кільк. ауд.год.
1	Ознайомитися зі складовими частинами та загальною структурою підручника	2
2	Ознайомитися зі варіантами рубрикації розділів у підручниках засобами типографіки.	4
3	Ознайомитися з варіантами рубрикації розділів і параграфів у підручниках багаторівневою нумерацією.	2
4	Ознайомитися зі специфікою ілюстрування підручників гуманітарного, природничого та технічного змісту	6
5	Ознайомитися з варіантами сполучення в ілюстраціях світлин з графічними малюнками та картографіями.	6
6	Ознайомитися з варіантами нумерації, та змістом анотації ілюстрацій.	2
7	Ознайомитися з варіантами оформлення списків джерел, покликаннями на джерела в основному тексті, в анотаціях до ілюстрацій, в примітках.	2
8	Ознайомитися з варіантами оформлення бібліографії, прийнятими в наукових та учбових виданнях України.	2
9	Ознайомитися з видами і функціями додатків у підручниках.	4

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Дизайн художньої літератури», студенти:

на практичних заняттях

Під час опанування навчальним матеріалом навчальної дисципліни «Композиція видання. Частина 3. Дизайн художньої літератури», на практичних заняттях студенти експонують виконані поточні ескізи. Протягом семестрів проводяться загальні та персональні публічні консультації он-лайн та за доцільністю письмово.

Кожну частину поточного контролю студенти виконують самостійно та експонують у на відповідних практичних заняттях.

Завдання та матеріали для проведення поточних завдань та до модульної контрольної роботи надаються у завданнях гул-класі.

Відвідуваність і виконання завдань

Студенти, що прагнуть опанувати програму курсу й відповідно отримати найвищі оцінювальні бали за навчання, мають не пропускати лекційних і практичних занять без поважних причин. Практичні заняття, що пропущені, студент опрацьовує самостійно й експонує на наступному практичному занятті. Кінцевий термін експозиції роботи — передостання дата проведення практичних занять.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на практичних заняттях у формі виконання творчих завдань і коротких доповідей по виконаній роботі.

Календарний контроль: атестація проводиться двічі на семестр з розділів кредитного модуля.

Семестровий контроль: МКР, екзамен.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що отримуються виконання 10 практичних завдань.

Робота студента:

– на практичних заняттях визначає 100% його рейтингу з кредитного модуля;

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на практичних заняттях,
- демонструє вміння стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення композиційних рішень,
- застосовує основні принципи вибору композиції шрифтового оформлення зовнішніх і внутрішніх елементів оформлення періодичних видань,
- демонструє креативність і творчий підхід до виконання завдань,
- виконує всі практичні завдання на відповідному рівні майстерності.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Роботи на практичних заняттях (максимальна кількість балів на 1-му практичному занятті складає 5 балів)

Високий рівень креативності і майстерності при виконанні творчого завдання	5
Добрий рівень креативності і майстерності при виконанні творчого завдання	4
Посередній неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	3

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Термін		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання позитивного календарного контролю	Поточний рейтинг	18 ≥ балів	36 ≥ балів

Залікова оцінка формується з суми балів, отриманих за виконання практичних завдань протягом семестру.

Умови допуску до семестрового контролю: наявність кількості балів не менше від 40

За її результатами студент отримує відповідну оцінку (ECTS та традиційну) згідно таблиці.

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
RD < 60	незадовільно	Незадовільно
RD < 40	Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у конкурсах (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) за темою практичного заняття або розділу кредитного модуля ці творчі роботи можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри, кандидатом мистецтвознавства, Ю.О. Коренюком

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 1.05.2025)

Погоджено Методичною радою НН ВПІ (протокол №12 від 30.06.2025)